

3 DŘEVINY

3.1 Dřeviny a lidé

Rostliny jsou fascinujícími organismy. Mohou dosahovat nepatrných rozměrů i obrovských výšek. Dokážou se přizpůsobit tvrdým podmínkám a prosperovat i na místech, kde živočichové mohou jen stěží či vůbec. Byly prvními organismy, které obsadily půdu naší planety. Dožívají se snad nejvyššího věku (v Kalifornii roste pravděpodobně nejstarší borovice na světě, její stáří se odhaduje na více než 5000 let).¹ Rostlin užíváme jako stavebního materiálu, pro orientaci v prostoru, v neposlední řadě jako zdroj obživy. Stále však některé jejich vlastnosti a schopnosti opomíjíme nebo si jejich existenci zcela neuvědomujeme.²

Rostliny přirozeně cestují. Některé velice rychle (ostružiník), některé rychlostí pro lidské oko (ale i vůči délce trvání lidského života) nepostřehnutelnou. Působením mnohých faktorů se jejich areál mění.³ Jedním z faktorů je působení člověka, vliv antropogenní. V době, kdy se z člověka stal zemědělec, začalo výrazně ubývat lesů v důsledku snahy získat větší plochu k pěstování plodin a místa k životu.⁴ Toto intenzivní odlesňování, žďáření a klučení, při němž se v závislosti na konkrétním regionu na svých stanovištích střídaly jednotlivé rody dřevin,⁵ vedlo ke zvýšení

1 Kremer 1995, s. 42; Earle c2021.

2 Např. stres, paměť, čich, chuť aj. (Hála 2021; Chamovitz 2020).

3 Attenborough 1996, s. 9.

4 Chytrý 2013, s. 11. Lesy však byly vypalovány i před příchodem zemědělství (Kabrda, Bičík 2010).

5 Wiethold 2002, s. 33.

eroze půdy, což způsobilo trvalé odlesnění rozsáhlých pobřežních oblastí,⁶ postupně byla zbavena lesního porostu i střední Evropa.⁷

V našich podmínkách k mýcení, klučení, kácení a žďáření lesů docházelo nejprve v nížinách, na černozemních půdách, na vrchovinách a horách zůstával většinou smíšený prales. Kvůli potřebě obživy stále se zvyšujícího počtu obyvatel se následně začala obdělávat půda rovněž ve vyšších polohách. K rychlejšímu osidlování pustých oblastí a k devastaci lesů (také pasoucím se dobyt看em) docházelo od 11. do 14. století,⁸ kdy byla kolonizována zejména Českomoravská vrchovina a podhorské oblasti u hranic, kde byly káceny původní pralesy.⁹ Už od pol. 14. stol. byly vydávány lokální lesní řády, které měly devastaci lesů zmírnit. Půda získaná vymýcením lesa se někdy namísto obhospodařování (třeba výmladkovým způsobem) nechávala po vyčerpání zeminy zpustnout.¹⁰ Způsob, jakým se místo obnažovalo, se odráží i v toponymii: MJ Žďár, Zhořelec, Paseky, Proseč, Polomy, Poruba.

Jen vyšší polohy v Krkonoších, Jizerských horách, Jesenících a Beskydech zůstávají v této době ještě neosídlené, ušetřena zůstává i Šumava. Velký vliv na kvalitu i kvantitu lesů mělo uhlířství (MJ Popelov, Uhlíšť, Uhlisko), dehtářství (MJ Dehtáře) a získávání smůly (MJ Smolárna a Smolivec). V 15. a 16. století se rozvíjí práce v dolech (MJ Jemnice < jamná, jáma), hutě a sklářství (MJ Sklené, Glass Hütten), a tak spotřeba dřeva roste.¹¹ Dřevo se ze zalesněných vrchů stahuje k řekám, po nichž se dále plaví (MJ Splavisko). Kontinuální odlesňování je zpomaleno v obdobích, kdy ubývá obyvatel, a tím upadá i hospodářství, např. za husitských válek či třicetileté války.¹² V 18. stol. dochází k opětovné výstavbě vsí, železáren i skláren, u nichž se v potašárnách z velkého množství bukového popela vyráběla potaš neboli salajka, uhličitan draselný, nedílná součást sklářského kamene (např. samoty jménem Salajka na východní Moravě).¹³ Prvními komplexními, obecně závaznými řády na ochranu lesa byly v letech 1754–56 tereziánské řády, v nichž se stanovovaly povinnosti a omezení v zájmu zachování lesa. Kvůli stále se zvyšující potřebě paliva a stavebního materiálu se (pro jejich vyšší výnosnost, způsobenou rychlejším růstem) začínají pěstovat hlavně monokultury jehličnanů, zejména smrků a borovic, jejichž původní přirozený areál byl menší.¹⁴ Už na počátku 19. stol. začíná být dřevěné uhlí nahrazováno uhlím kamenným, černým. Zároveň roste

6 Zeman 1976.

7 Buchar 1983, s. 132.

8 Janovská, Březovják 2007.

9 Vrška, Hort 2008.

10 Janovská, Březovják 2007.

11 Nožička 1965, s. 16.

12 Kabrda, Bičík 2010, s. 2.

13 Nožička 1965, s. 16.

14 Chytrý 2013, s. 11.

zájem lidí o původní lesy jako ukázkou neporušené přírody, začínají vznikat lesní rezervace.¹⁵ Od konce 19. století lesních ploch přibývá hlavně díky technologickým inovacím, které umožňují nahrazovat přírodní stavební materiály železem a betonem, plodiny se pěstují výnosněji (nevzniká již taková potřeba mýcení). Po roce 1945 pustnou oblasti příhraničních obcí, z nichž bylo odsunuto německé obyvatelstvo. Toto území se následně přirozeně zalesňuje.¹⁶ Od 60. let 20. stol. působí na kvalitu a životaschopnost lesů kyselá deště a také vyplavování a ztráta půdních živin.¹⁷

Poněkud jiný byl osud ovocných stromů, vinné révy a jiných okrasných a užitkových stromů. Na místech staršího osídlení je možné z nálezů pecek usuzovat na druhy, které byly záměrně pěstovány (odrůdy jabloní, hrušní, třešní) a na obchodní vazby s cizími zeměmi (slívy, broskvoně). Díky příznivým klimatickým podmínkám se zejména na Litoměřicku dařilo révě a ovocným stromům. Ke šlechtění a roubování pak docházelo zvláště v klášterních zahradách, kde měly dřeviny nejen funkci užitkovou, ale i okrasnou; pěstovaly se jabloně, hrušně, moruše, broskvoně, švestky, jeřáby, ořešáky, ale i vinná réva aj. V rajských dvorech pak byly pěstovány léčivé a okrasné rostliny (zejména pro výzdobu oltářů: lilie, růže, karafiáty, fialky), odděleně rostliny léčivé (často prudce jedovaté).¹⁸ Pro pěstitele znamenal prodej ovoce značný příjem, ovoce (i sušené) se vyváželo do zahraničí.¹⁹ Velký rozvoj vinařství a ovocnářství je pak patrný zvláště v době vlády Karla IV., který k zakládání sadů a vinic motivoval daňovými úlevami.²⁰ V roce 1358 vydal nařízení, v němž přikázal všem obyvatelům (do 14 dnů od vydání nařízení) zakládat do vzdálenosti tří mil okolo Prahy vinice.²¹ Révové sazenice dal Karel IV. přivést z Rakous a snad i z Porýní. Praha tak byla po čase obklopena zeleným pásem vinic.²² K rozvoji vinic a vinařství dochází zejména od 14. do 16. stol. (částečně kromě období husitských válek). V souvislosti s nastupující renesancí dochází od konce 15. stol. rovněž k velkému rozvoji zahrad. Začíná se přestavovat nejen Pražský hrad, realizují se přestavby gotických hradů na renesanční zámky, k nimž náležejí i zahradní prostory, kam se vysazují zejména okrasné stromy. Zahrady se

15 Prvními byly Žofínský a Hojnovodský prales (1838) a Boubínský prales (1858) (Vrška, Hort 2008).

16 Kabrda, Bičík 2010, s. 2.

17 Hédl 2021, s. 162–165.

18 Hendrych 2005, s. 32–33.

19 Hrdoušek et al. 2016, s. 10.

20 Hendrych 2005, s. 36–37.

21 „A kteříž ty jisté vinice dělati budú, ti mají mieti od toho dne početie diela počítajíc dvanácte let, jenž bez přietržky pořad jdú, svobodu, a ve třináctém létě mají tomu, jehož jest dědina anebo hory, desátek dáti, a nám a našim budúcím kráľuom Českým a koruně tudiež našeho kráľovstvie od každé vinice puol čbera vína ročně také dáti.“ (Šimáček 1876, s. 5–7)

22 Němec 1955, s. 112–113.

stávají nedílnou součástí městských i venkovských sídel.²³ V době pobělohorské se u nás začínají pěstovat meruňky a kdouloně, rybíz a angrešt, pro vyvolání pocitu velkoleposti jsou podél příjezdových cest k zámkům a panským sídlům vysazovány aleje (někdy i Jehličnanů).²⁴ Aleje svého vrcholu dosáhly v 17. a hlavně v 18. stol., kdy se zintenzivňuje výstavba silnic, podél nichž se stromy vysazují. Aleje měly poskytovat stín a stravu nejen pochodujícímu vojsku, ale i cestujícím.²⁵ Zakládají se krajinářské parky s drobnými estetickými stavbami, kam se ze zahraničí importují kultivary dřevin, např. dub velkokvětý, javor stříbrný, ořešák černý, dřezovec trojtrnný či jinan dvoualochý,²⁶ nadále se roubují a šlechtí ovocné stromy, zakládají se ovocné školky. Od pol. 19. stol. do 1. pol. 20. stol. je české ovocnářství na svém vrcholu (ovoce se pěstuje i v podhůří Krušných hor, Krkonoš a Beskyd), propad nastává s kolektivizací, kdy ubývá drobných sadů, hlavně v oblastech s původně německým obyvatelstvem. Začínají se ve velkém prosazovat jabloně a tento trend pokračuje až dodnes.²⁷

3.2 Obecná jména, terminologie a vlastní jména dřevin

3.2.1 Obecná jména – apelativa

Obecná jména jsou taková jména, která „pojmenovávají předměty a jevy skutečnosti všeobecně, podle jejich druhů a podle obecných příznaků a jen v určité souvislosti mohou označovat i individuum, jedince nebo jednotlivinu tohoto druhu.“²⁸ Takovými obecnými jmény v češtině jsou např. rostlina, strom, dub, lípa. Apelativum může v aktuálním kontextu označovat abstraktní generický pojem, např. Dub je strom. Strom je rostlina. Existují kontexty (Čechová píše ‚souvislosti‘), v nichž i obecné jméno, apelativum, označuje zcela konkrétní jednotlivinu, např. Podťali naši lípu. Obecné jméno nese zobecnělý a zobecňující význam.²⁹ V českém pravopise je rozdíl mezi apelativy a proprii reflektován psaním počátečního velkého či malého písmene. Nejedná se však rozhodně o hledisko jednoznačné (srov. např. psaní velkého a malého písmene u obyvatelských jmen u Avramové).³⁰

²³ Hendrych 2005, s. 151.

²⁴ Také na venkově se vysazovaly aleje, např. k mlýnům, kovárnám, bělidlům aj. (Janata et al. 2007, s. 30–31).

²⁵ Borský 2010, s. 27.

²⁶ Hendrych 2005, s. 151–155.

²⁷ Hrdoušek et al. 2016, s. 10–12.

²⁸ Čechová et al. 1996, s. 54–55.

²⁹ PMČ, s. 78.

³⁰ Avramova 2019, s. 37–42.

Apelativum označuje nějakou realitu (objekt, věc, postoj, myšlenku aj.), u níž si všimáme podstatných rysů, podle nichž pak kategorizujeme. Abychom dokázali svět kolem sebe do takových kategorií třídit, je potřeba umět na základě smyslového poznání abstrahovat a zobecňovat, „vybírat ze změní informací to podstatné“ a věc poté označit.³¹ Jazykové jednotky, kterými přirozeně popisujeme svět, jsou však zatíženy významovou vágností.³²

Potřebujeme-li význam stanovit přesněji, definujeme odborný název – termín.³³

3.2.2 Botanická terminologie

K přesnému označení druhů (nejen rostlin, ale i živočichů a hub) se v mezinárodní odborné komunikaci používá binomická nomenklatura, tedy dvouslovné pojmenování, např. *Quercus cerris* L., čes. dub cer, kterou představil Carl Linné ve spise *Philosophia botanica*.³⁴ Názvy rostlin se v české terminologii skládají většinou ze substantiva a atributu či atributů (nikoliv vždy adjektiv: dub letní, dub cer). Tento typ pojmenování vychází z latinské nomenklatury, první část lexikální jednotky (jedno slovo) odkazuje k botanickému rodu, druhá část (jedno a více slov) specifikuje botanický druh. Je-li potřeba vyjádřit také poddruh organismu, používá se pojmenování tříslavné (trinomické).³⁵

Na českou botanickou terminologii má zcela zásadní vliv dílo Jana Svatopluka Presla, který se svým bratrem Karlem popsal rostliny a vydal jejich soupis pod názvem *Flora Čechica indicatis medicinalibus, oeconomicis technologicisque plantis (Květena česká: s poznamenáním lékařských, hospodářských a řemeslnických rostlin)*.³⁶ Některé názvy bratři Preslovi převzali z lexika jiných slovanských jazyků, některé vytvořili sami.³⁷

Názvy rostlin jsou v současné době kodifikovány pomocí Mezinárodního kódu nomenklatury řas, hub a rostlin,³⁸ poslední platné vydání je z XIX. mezinárodního

31 Sokol 2016, s. 83.

32 Totéž při pojmenování dřevin: „Například u názvů stromů je obvyklé používat jako základní pojmy slova jako javor, buk, třešeň, svída apod., nikoli slova složená, obsahující morfém strom.“ (Imai 2017, s. 65) A zároveň: „U Japonců je zase relativně časté, že nedokážou rozeznat javor od buku, a tak si vypomůžou obecným názvem strom (ki).“ (Imai 2017, s. 65) Podobně Wierzbicka (2014, s. 386–400) upozorňuje na rozdíl mezi vnímáním těchto kategorií či ‚druhů‘ v rámci dichotomie město – vesnice.

33 PMČ, s. 75.

34 Binomická nomenklatura pro rostliny je platná od roku 1753, pro rzi, sněti a gasteromycety platí od roku 1801, pro ostatní houby od let 1821–1832 (Komárek 2017, s. 94–96).

35 Rada 1998, s. 8–10.

36 Surman 2012, s. 36–37.

37 Druhové názvy stromů však bývají původu staršího (Šmilauer 1942a, s. 162–172).

38 International Code of Nomenclature for algae, fungi, and plants. Turland, Wiersema, Barrie et al. (eds.) 2018.

botanického kongresu z roku 2017 (Shenzhen), elektronické vydání z roku 2018. Kromě jiného jsou zde zahrnuty kapitoly o ortografii jednotlivých názvů a změnách názvů, resp. změnách zařazení organismů do systému.

Soupis rodů a druhů, jejich zařazení do systému a jejich pojmenování na základě dostupného vědeckého poznání přehodnocujeme. Na základě genové analýzy systém zpřesňujeme, a proto i jednotlivé druhy do systému zapojené označujeme novými termíny. Kupř. užovka stromová, jinak Aeskulapova, byla dříve řazena k rodu *Elaphe* (druh pak byl označován *Elaphe longissima*), dnes je spolu s dalšími druhy zařazena do rodu *Zamenis* (druh *Zamenis longissimus*). Pro mezinárodní srozumitelnost je vhodné za druhovým názvem uvést zkratku odkazující na jméno autora (botanika), který daný taxon popsal, a na kombinátora, který daný taxon reklasifikoval.

Binomické nomenklatury užívám také v této práci. Uvádím pro přesnost i zkratku autora a kombinátora, např. označuji rod bez *Sambucus L.*, druh bez černý *Sambucus nigra L.* či bez chebdí *Sambucus ebulus L.*, poddruh bezu černého *Sambucus nigra subsp. coerulea (L.) R. Bolli.*

Toto třídění považuji za vhodné též z hlediska porozumění motivantům místních jmen, které uvádím přímo v heslech níže. Pod jedno heslo tak sdružuji např. MJ s motivanty odvozenými od apelativa bez (bezový, bezoví či bzíe, bezný) a MJ s motivanty odvozenými od apelativa chebdí. Rostliny označované jako bez (např. bez černý, *Sambucus nigra L.*) a chebdí (bez chebdí, *Sambucus ebulus L.*) totiž náležejí k témuž rodu (*Sambucus L.*).³⁹

3.2.3 Vlastní jména dřevin – dendronyma

Jedním z problematických bodů této práce byla definice slova a termínu dendronymum. Tohoto termínu se totiž zcela jinak užívá v onomastice a zcela jinak ve vědách dalších.⁴⁰

Onomastika:

Slovo dendronymum je slovotvorně utvořeno shodně se slovy toponymum, antroponymum či fytonymum. Toponymum (topos ‚místo‘, onoma ‚jméno‘) je vlastní jméno zeměpisné, např. Praha, Brno, Olomouc, antroponymum (anthrōpos ‚člověk‘, onoma ‚jméno‘) je vlastní jméno člověka nebo skupiny lidí, např. Jirí, Novák, Čech, a fytonymum (fyton ‚rostlina‘, onoma ‚jméno‘) je vlastní jméno rostlin, např. dub Napoleon, Semtínská lípa, Yggdrasil, Přemyslova líska. Dendronymum, vidě-

39 Na potřebných místech upozorňuji na rozdílný lexikální význam slov. Kupříkladu slovo bez může označovat jak dřevinu patřící k rodu *Sambucus L.*, tak i (nářečně) šefík, tedy dřevinu patřící k rodu *Syringa L.* O vzájemných vztazích slovanských názvů stromů také Blažek, Dufková (2017, s. 103–125).

40 Podobně problematické je užití termínu „zoonyma“, např. apelativně je pojata tato kategorie v práci Koletník, Nikolovského 2020.

no touto optikou, by bylo hyponymem fytonyma, jednalo by se o vlastní jména stromů, keřů a polokeřů.

Jiné vědní obory:

V jiných vědních oborech je slova dendronymum užíváno jako hyperonyma pro soubor obecných názvů stromů, keřů a polokeřů. Dendronymem pak jsou slova buk, dub či lípa. Tento přístup je běžný v etymologii,⁴¹ ale i v některých dalších lingvistických disciplínách.⁴² V makedonském právním řádu byla dokonce dendronyma definována jako „*names of (...) mountains and other natural objects related to forest*“,⁴³ v jiných pracích pak jako „*the lexemes denominating the woody vegetation, as well as its components*.“⁴⁴

Z výše uvedeného je patrné, že slovo dendronymum je naplňováno různými lexikálními významy, resp. zejména dvěma různými množinami hyponym. Na jednu stranu lze hovořit o hledisku čistě onomastickém (jde o vlastní jména stromů, např. Semtínská lípa, Žižkova lípa, Napoleonův dub, Popravčí dub, Dub Emy Destinové),⁴⁵ na stranu druhou je zjevné, že vyvstává potřeba etymologů a vědců z jiných disciplín najít mezinárodní termín pro takovou kategorii, která bude jako hyponyma zahrnovat názvy stromů, keřů a polokeřů, tedy dřevin. V této práci se nakonec přikláním k terminologii onomastické, a tak slovem dendronymum myslím: „*nazwa własna drzewa*“⁴⁶ či „*names of single, remarkable trees*.“⁴⁷ Tímto přehodnocuji své dřívější stanovisko ze závěrečné práce obhájené na Masarykově univerzitě v roce 2019. Nadále v práci užívám pro význam „obecné názvy stromů, keřů a polokeřů“ sousloví „názvy dřevin“. Kategorie místní názvy motivované názvy stromů by se pak snad mohla nazývat dendrotoponyma (nebo dendro-toponyma), nebo v případě motivace názvy rostlin fytotoponyma (nebo fyto-toponyma).⁴⁸

41 Blažek 1993 a 2013; Stojanović 2012 či Janyšková 2001; Jazbec, Furlan 2007; Elsie 1998; Malkiel 1993 aj.

42 Karczewska 2016; Yashchuk 2019, též Mullagaliev, Akhmetzyanov, Garaeva 2020.

43 Idrizi, Idrizi 2019, s. 72.

44 Guschina 2013, s. 96.

45 Němec et al. 2003.

46 Bijak 2017, s. 381. Na stranách následujících Bijak (tamtéž) uvádí nepočítatelně dendronym, např. Eustachy, Hubert, Dař Eleonory aj.

47 Gundacker 2017, s. 337.

48 Tak navrhuje i Bijak 2019. V zahraničních (nelingvistických) pracích se již tento termín vyskytuje, např. Pinna et al. 2017; Fagundez, Izco 2016; Signorini et al. 2016; příp. Tattoni 2019 (zoo-toponyms).

3.3 Klasifikace dřevin a hesla

Na následujících stranách předkládám tabulku klasifikace taxonů, o nichž v práci hovořím. Uvádí se říše, oddělení, třída, řád, čeleď, příp. podčeleď, dále rod a heslo, pod nímž je zde možné popis dřeviny se souvisejícími MJ nalézt. Tato klasifikace je převzata z webových stránek na portále Biolib.cz,⁴⁹ stejně jako i latinské názvy jednotlivých druhů dřevin v textu práce. Takové řešení je zvoleno s ohledem na různost klasifikace v publikacích, jež u každého hesla sloužily jako informační zdroj pro popis stromů, keřů a polokeřů. Názvy dřevin v následující tabulce jsou řazeny na základě fylogenetických vztahů mezi jejich nositeli.

Tabulka je rozdělena do dvou částí podle příslušnosti dřevin k oddělení a třídě (classis).

Do říše Plantae – rostliny, oddělení Magnoliophyta – rostliny krytosemenné, třídy Rosopsida – vyšší dvouděložné rostliny krytosemenné řadíme:

Tabulka 1: Klasifikace dřevin (Rosopsida) s příslušnými hesly

řád	čeleď	podčeleď	rod	HESLO
Cornales, dřínovité	Cornaceae, dřínovité	Cornoideae	Cornus, dřín	Dřín a svída
Crossosomatales	Staphyleaceae, klokočovitě	-	Staphylea, klokoč	Klokoč
Dipsacales, štětkovité	Adoxaceae, pižmoučkovité	-	Sambucus, bez	Bez a chebdí
Ericales, vřesovcovité	Ericaceae, vřesovcovité	Ericoideae	Calluna, vřes	Vřes
Fabales, bobovité	Fabaceae, bobovité	-	Genista, kručinka	Kručinka
Fagales, bukovité	Betulaceae, břízovité	Betuloideae	Alnus, olše	Olše
Fagales, bukovité	Betulaceae, břízovité	Betuloideae	Betula, bříza	Bříza
Fagales, bukovité	Betulaceae, břízovité	Coryloideae, lískovité	Corylus, líska	Líska
Fagales, bukovité	Betulaceae, břízovité	-	Carpinus, habr	Habr
Fagales, bukovité	Fagaceae, bukovité	-	Fagus, buk	Buk

49 Zicha (ed.) c1999–2021.

řád	čeleď	podčeleď	rod	HESLO
Fagales, bukotvaré		-	Quercus, dub	Dub
Fagales, bukotvaré	Juglandaceae, ořešákovité	-	Juglans, ořešák	Ořešák
Lamiales, hluchavkotvaré	Oleaceae, olivovníkovité	-	Fraxinus, jasan	Jasan
Malpighiales, malpígiotvaré	Salicaceae, vrbovité	-	Populus, topol	Topol a osika
Malpighiales, malpígiotvaré	Salicaceae, vrbovité	-	Salix, vrba	Vrba, rokyta, jíva a vetla
Malvales, slézotvaré	Malvaceae, slézovité	Tilioideae, lípové	Tilia, lípa	Lípa
Rosales, růžotvaré	Rhamnaceae, řešetlákovité	-	Frangula, krušina	Krušina
Rosales, růžotvaré	Rosaceae, růžovité	Amygdaloideae	Crataegus, hloh	Hloh
Rosales, růžotvaré	Rosaceae, růžovité	Amygdaloideae	Malus, jabloň	Jabloň
Rosales, růžotvaré	Rosaceae, růžovité	Amygdaloideae	Prunus, slivoň	Slivoň, střemcha, víšeň a třešeň
Rosales, růžotvaré	Rosaceae, růžovité	Amygdaloideae	Pyrus, hrušeň	Hrušeň
Rosales, růžotvaré	Rosaceae, růžovité	-	Rosa, růže	Růže
Rosales, růžotvaré	Rosaceae, růžovité	-	Rubus, ostružiník	Ostružiník maliník
Rosales, růžotvaré	Ulmaceae, jilmovité	-	Ulmus, jilm	Jilm, vaz a břest
Sapindales, mýdelníkotvaré	Sapindaceae, mýdelníkovité	Hippocastanoidea, jírovcové	Acer, javor	Javor a klen
Vitales, révotvaré	Vitaceae, révovité	Vitoideae	Vitis, réva	Réva vinná a loza

1 Úvod

Do říše Plantae – rostliny, oddělení Pinophyta – nahosemenné, třídy Pinopsida – jehličnany řadíme:

Tabulka 2: Klasifikace dřevin (Pinopsida) s příslušnými hesly

řád	čeleď	podčeleď	rod	HESLO
Pinales, borovicotvaré	Cupressaceae, cypřišovitě	–	Juniperus, jalovec	Jalovec
Pinales, borovicotvaré	Pinaceae, borovicovité	Abietoideae, jedlové	Abies, jedle	Jedle
Pinales, borovicotvaré	Pinaceae, borovicovité	Piceoideae, smrkové	Picea, smrk	Smrk
Pinales, borovicotvaré	Pinaceae, borovicovité	Pinoideae, borovicové	Pinus, borovice	Borovice, sosna, chvoj a kleč
Pinales, borovicotvaré	Taxaceae, tisovité	–	Taxus, tis	Tis